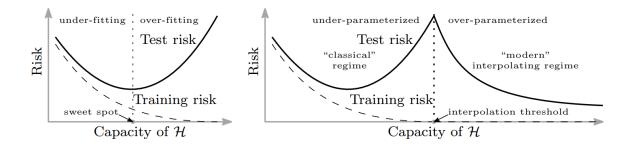
Double Descent Phenomenon

Egy model kapacitásának növelése egy adott pontig csökkenti a teszt hibát, ezt követően a teszt hiba nő, majd az interpolációs küszöbön túl, a hiba ismét elkezd csökkenni.

Schaeffer, Rylan, et al. (2023)

Belkin, Mikhail, et al. (2019)

Jelölés

$$egin{aligned} \mathcal{D} &= \{(x_1,y_1), \ldots, (x_n,y_n)\}, \; |\mathcal{D}| = N \ &(x_i,y_i) \in \mathbb{R}^d imes \mathbb{R} \ &f: \mathbb{R}^d \mapsto \mathbb{R} \end{aligned}$$

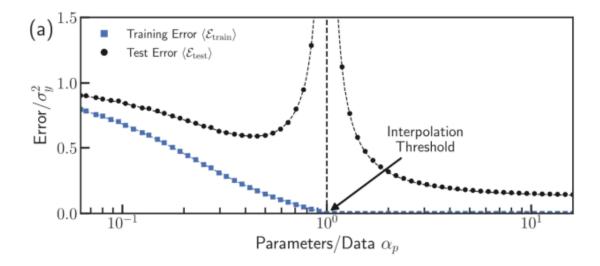
 $f \in \mathcal{H}$ függvény család

Classical Bias-Variance trade-off

- 1. Ha $\mathcal H$ kapacitása kicsi (*high bias*), akkor minden $f \in \mathcal H$ nem illeszkedik megfelelő mértékben a tanulási adatokra (*under-fitting*), ezért új adatokra is rossz eredményeket fog adni.
- 2. Ha $\mathcal H$ kapacitása nagy (high variance), akkor léteznek $f\in\mathcal H$ amelyek tökéletesen illeszkednek a tanulási adatokra (over-fitting), viszont nem képesek általánosítani, ezért új adatokra rossz eredméyeket fognak adni.

Ezek alapján $\mathcal{H}$ -t úgy kell kiválasztani, hogy a kapacitása a *sweet spot*-ban legyen

"Modern" Interpolating Regime

Ha ${\cal H}$ kapacitását növeljük, az interpolációs küszöbön túl , a tanulási hiba 0 marad, viszont a test hiba ismét elkezd csökkenni. Ez ellentmond a bias-variance trade-off elvnek.

Egyszeűsített intuitív magyarázat. Az interpolációs küszöbön 1 függvény létezik, ami képes tökéletesen illeszkedni a tanulási adatokra, annak a valószínűsége, hogy ez a függvény új adatokra is illeszkedni fog eléggé alacsony. Az interpolációs küszöbön túl, több függvény fog tökéletesen illeszkedni az adatokra, tehát annak a valószínűsége, hogy létezik ezek között legalább egy olyan amely új adatokra is megfelő predikciókat ad, nagyobb.

Vizuális Intuició Polinomiális Regresszióval

$$\phi_P(x) = egin{bmatrix} \phi_1(x) \ \phi_2(x) \ dots \ \phi_P(x) \end{bmatrix}$$

$$ypprox\phi_P(x)\cdot\Theta_P$$

In [9]: using Plots, Random, SpecialPolynomials, Statistics

```
In [84]: N = 15
P = [1:25..., 30, 40, 50, 100]

f(x) = 2 .* x + cos.(x .* 25)
low = -1
high = 1

X_train = rand(N) .* (high - low) .+ low
```

```
Y_train = f(X_train)
X_test = collect(range(low, high, length=1000))
Y_test = f(X_test)
;

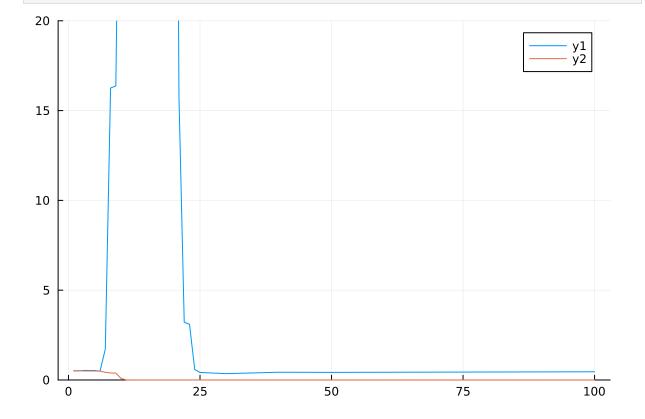
In [86]: train_mse = []
test_mse = []
models = []

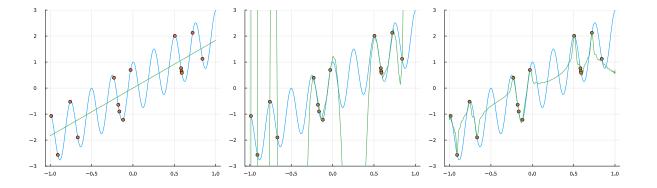
# Feature Function Factory
\[ \Phi(n) = (x) \ -> x \ . | > basis.(Legendre, 1:n)
\]
model(\Phi::Function, \Phi::Vector{Float64}) = (x) \ -> \Phi(x)' * \Phi
mse(ground, pred) = mean((ground .- pred) .^ 2)
```

```
for p \in P
\Phi_p = \Phi(p)
X_train_features = reduce(hcat, \Phi_p.(X_train))'
X_test_features = reduce(hcat, \Phi_p.(X_test))'
0 = X_train_features \setminus Y_train
Y_train_pred = X_train_features * 0
Y_test_pred = X_test_features * 0
push!(models, model(\Phi_p, 0))
push!(train_mse, mse(Y_train, Y_train_pred))
push!(test_mse, mse(Y_test, Y_test_pred))
end
```

p = plot(P, test_mse, ylims=(0, 20))

plot(p, P, train_mse)

Matematikai Intuició Lineáris Regresszióval

$$Y = X \cdot \Theta$$

Lineáris regresszió esetében P=D. Mivel a paraméterek száma nem növelhető, az adatok számát fogjuk csökkenteni.

1. Ha
$$P < N$$

$$\hat{\Theta}_{under} = argmin_{\Theta} {||X\Theta - Y||}^2$$

Megoldás:
$$\hat{\Theta}_{under} = (X^TX)^{-1}X^TY$$

2. Ha
$$P>N$$

$$\hat{\Theta}_{over} = \mathop{argmin}_{\Theta} \! \left| \left| \Theta
ight|
ight|^2, \ orall n \in \left\{ 1, \ldots, N
ight\} x_n \cdot \Theta = y_n$$

Megoldás:
$$\hat{\Theta}_{over} = X^T (XX^T)^{-1} Y$$

$$\hat{y}_{test,under} = x_{test} \cdot \hat{\Theta}_{under} = x_{test} \cdot (X^T X)^{-1} X^T Y$$

$$\hat{y}_{test,over} = x_{test} \cdot \hat{\Theta}_{over} = x_{test} \cdot X^T (XX^T)^{-1} Y$$

Jelöljuk Θ^* -al az ismeretlen ideális paramétereket amikre minimális a teszt hiba

Tehát $Y = X\Theta^* + E$, ahol E az adat megtanulhatatlan része

Ezt használva írjuk át a predikciót a két esetben

1. P < N

$$\begin{split} \hat{y}_{test,under} &= x_{test} \cdot (X^T X)^{-1} X^T Y \\ &= x_{test} \cdot (X^T X)^{-1} X^T (X\Theta^* + E) \\ &= x_{test} \cdot (X^T X)^{-1} X^T X \Theta^* + x_{test} \cdot (X^T X)^{-1} X^T E \\ &= x_{test} \cdot \Theta^* + x_{test} \cdot (X^T X)^{-1} X^T E \\ &= x_{test} \cdot \Theta^* \stackrel{def}{=} y_{test}^* \\ \hat{y}_{test,under} - y_{test}^* &= x_{test} \cdot (X^T X)^{-1} X^T E \\ &(X^T X)^{-1} X^T = X^+ = V \Sigma^+ U^T \\ &\hat{y}_{test,under} - y_{test}^* = x_{test} \cdot V \Sigma^+ U^T E = \sum_{r=1}^R \frac{1}{\sigma_r} (x_{test} \cdot v_r) (u_r \cdot E) \end{split}$$

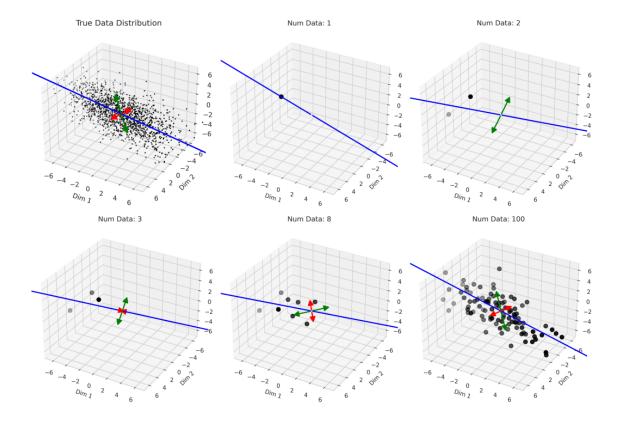
2. P > N, a számítás hasonló (exercise for the reader)

$$\hat{y}_{test,over} - y^*_{test} = \sum_{r=1}^R rac{1}{\sigma_r} (x_{test} \cdot v_r) (u_r \cdot E) + x_{test} \cdot (X^T (XX^T)^{-1} X - I_d) \Theta^*$$

A két egyenlet arra mutat, hogy a teszt hibát 3 érték fog meghatározni:

- 1. Mennyire változnak a tanulási adatok minden irányban: $\frac{1}{\sigma_r}$
- 2. Mennyire és milyen irányokban változnak a teszt adatok relatív a tanulási adatokhoz képest: $x_{test} \cdot v_r$
- 3. Mennyire képes az ideális modell megtanulni a tanulási adatokat: $u_r \cdot E$

Miért a legnagyobb a hiba az interpolációs küszöbön?

Mikor nem történik Double Descent?

- Nincsenek nullához közeli szinguláris értékek (σ_r)
- A teszt adatok nem változnak más irányokban mint a tanulási adatok
- Az ideális model tökéletes illeszkedik a tanulási adathalmazra (E=0)